

Nicolaus Bernoulli

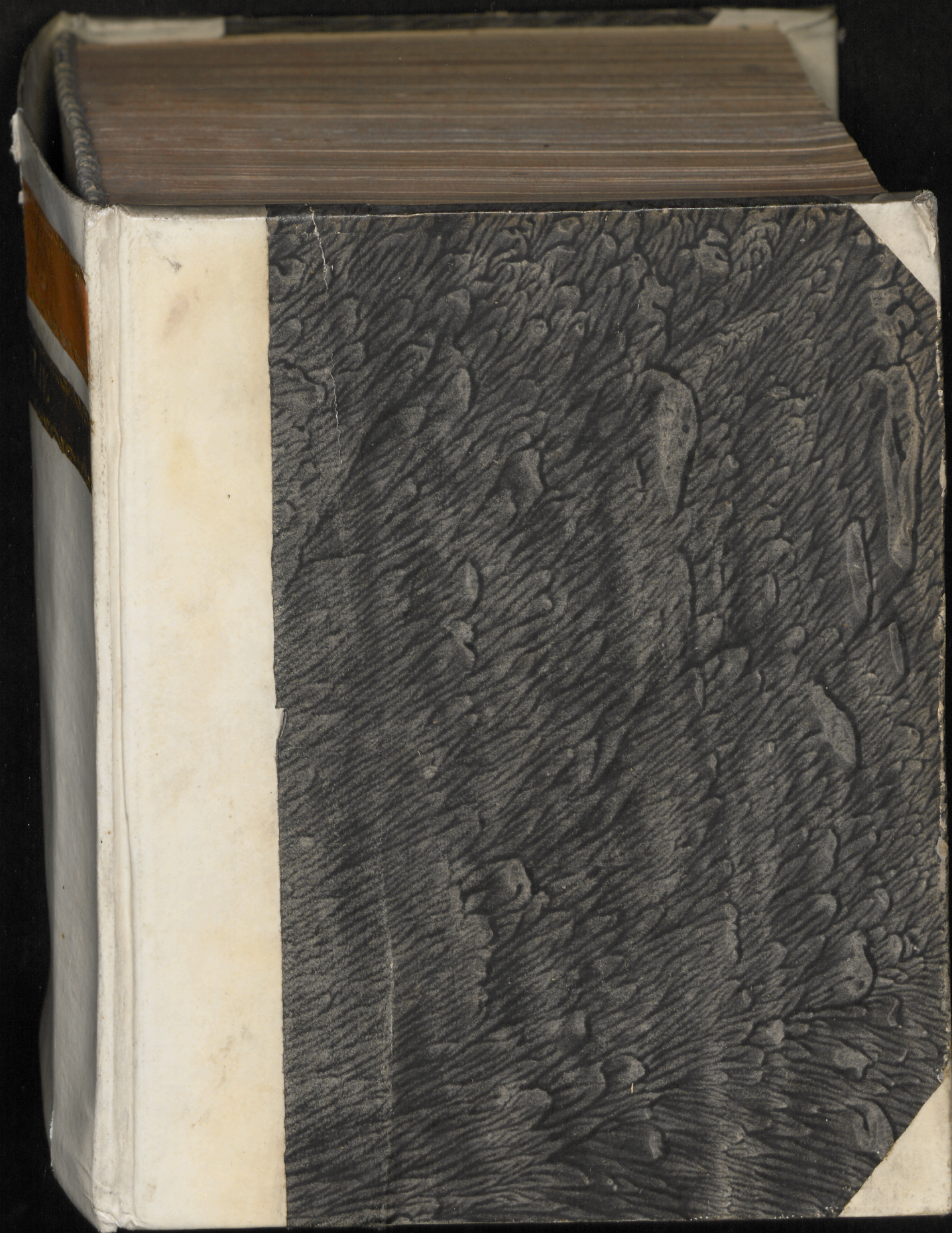
Theses Juridicæ Miscellanæ

Basileæ: Typis Joh. Ludovici Brandmülleri, [1722]

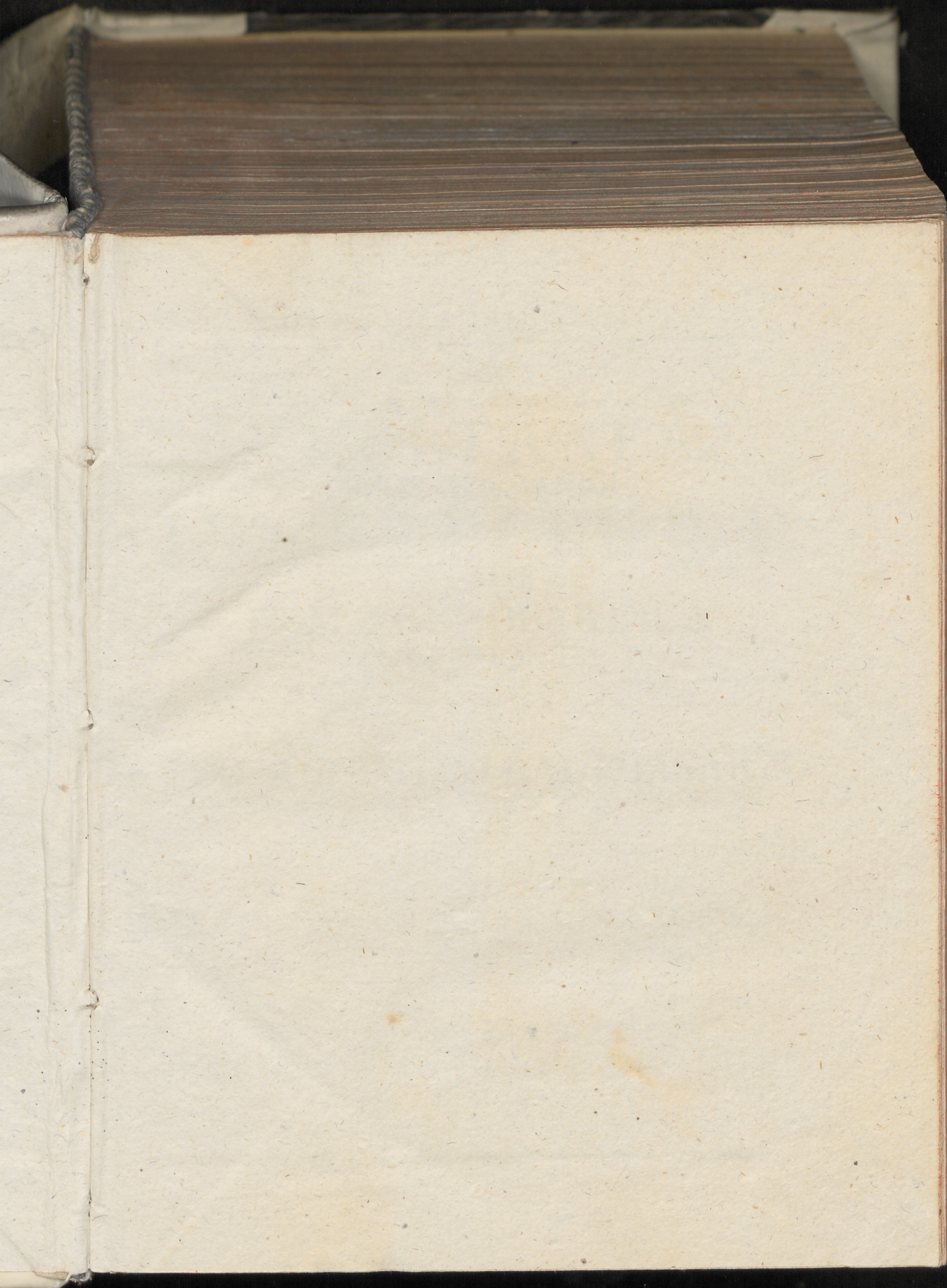
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1029143161>

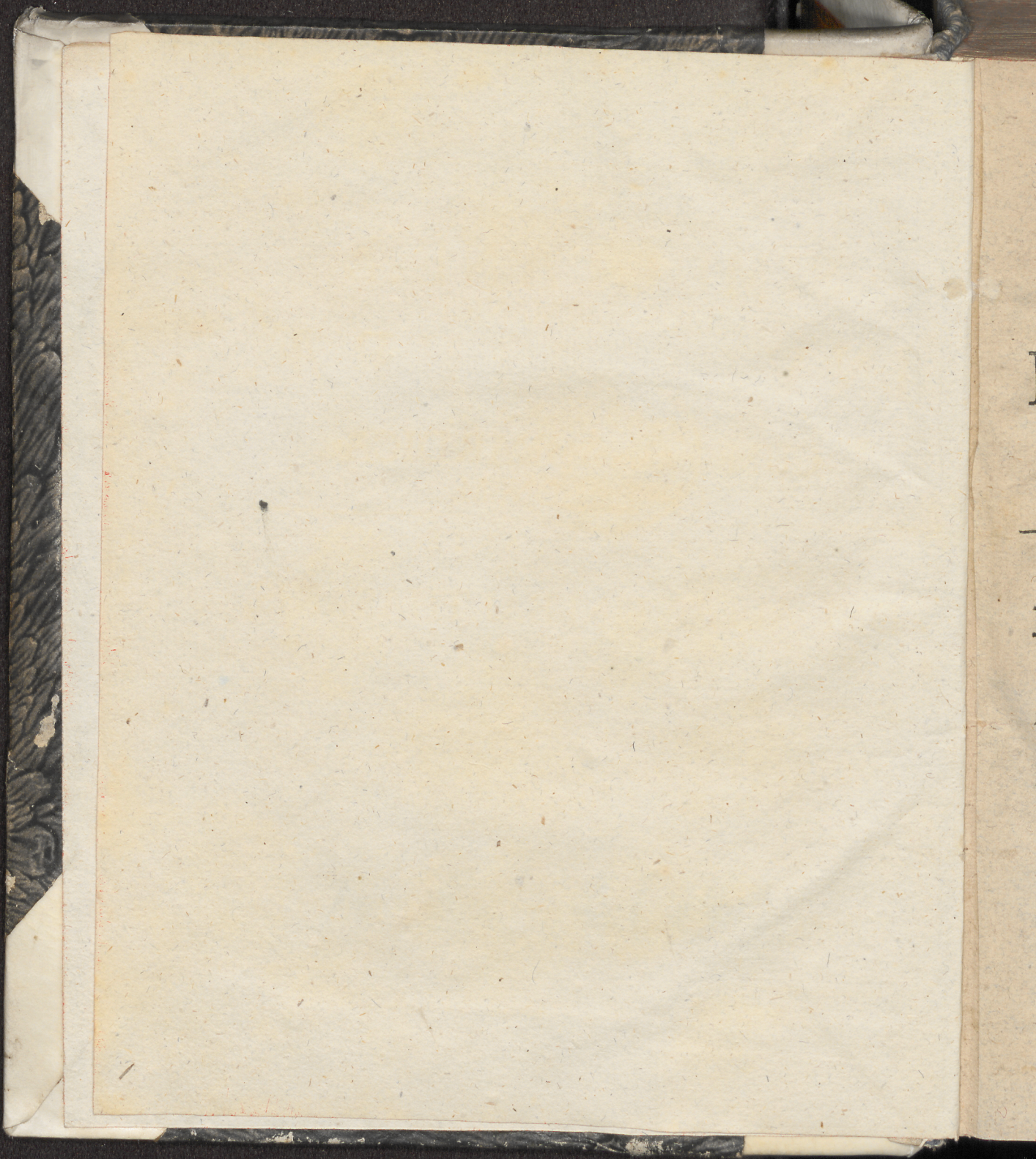
Druck Freier Zugang

N. K. — 2 (44.)

THESES JURIDICÆ
MISCELLANÆ,

Q V A S

DIVINA GRATIA ADJUVANTE

Iussu & Auctoritate Amplissimi Sacrorum Ordinis,

Pro

VACANTE INSTITUTION. CATHEDRA

Examini Publico submittit

NICOL. BERNOULLI,
JOH. FIL. J.U.C.

Ad Diem XVII. Julii, MDCCXXII.

H. L. Q. S.

Basilæ.

Typis Joh. Ludovici Brandmülleri.

MISCELLANEA

ANNO 1722
DIVINA GRATIA ADIUVANTE

VACANTE INSTITUTIONE CATHEDRAE
SACRAE THEOLOGICAE

NICOL. BERNOULLI
JOH. FIL. J. U. C.

ADDITUM XVII. FEBR. MDCCXXII.
H. L. G. S.

TASCHER

...

ta fu
exhi
lis fac
Fure
servi
alio
a nat
quea

F
crea

THESIS I.

Ostquam pro vacante Institutionum Imperialium sede disputare constituiissem, e re maxime fore existimavi si thesium loco examinanda Publico offerrem ea quæ circa ipsasmet Institutiones, brevi illo tempore quo ex Italia in Patriam redux, tumultuarie mihi observa-

ta fuerunt.

Primum se mihi obtulit Libertatis definitio quam exhibet Imperator S. I. *Inst. de Fur. Pers.* quod sit *naturalis facultas ejus, quod cuique facere libet, nisi si quid vi, aut Jure prohibetur.* Hæc definitio neutiquam libertatem a servitute distinguere videtur, cum non appareat quo alio modo quid prohiberi possit, ita ut ne servi quidem a naturali illa facultate faciendi quicquid libet coerceri queant, nisi hoc aut vi aut Jure fiat.

II

Hanc igitur definitionem priori substitui satius esse crederem, quod sit *Constitutio naturalis qua quis nullius*

A 2

Do-

Dominio subicitur. Ex qua colligitur non solum libertatem cuius Jure Naturæ competere, sed simul quomodo a servitute differat elucescit.

III.

Circa quæstionem quæ formari solet de iis qui in utero sunt num pro jam natis habendi sint nec ne, vulgo distinguitur secundum *L. 7. ff. de Stat. Hom.* an de ipsorum commodo agatur an non. Priori casu affirmatur posteriori vero negatur. Hæc regula tam universalis vix esse videtur quæ non possit aliquibus in casibus suas quoque pati exceptiones. Exemplum peto ex *S. pen. Inst. Quib. mod. Patr. Pot. solv.* ubi dicitur quod partus post emancipationem filii ex nuru natus sed ante emancipationem conceptus nascatur in Potestate Avi emancipantis non vero Patris emancipati. Ex quo inferitur non natum perinde ac si in rebus humanis jam esset nonnunquam haberi, etsi de ejus commodo non agatur, cum parum ejus interesse debeat an in potestate Avi an Patris nascatur.

IV.

Ab hostibus captus fit eorum servus *S. 5. Inst. Quib. mod. Patr. Pot. solv.* adeoque amittit inter reliqua etiam Jura cognationis. Postea manumissus & ad suos reversus quæritur utrum Jura cognationis recipiat nec ne? Nos etsi ex *S. 6. Inst. de Cap. Dem.* contrarium sequi videatur, hoc affirmandum censemus Jure Postliminii, nec credimus id quod in dicto *S. 6.* generaliter de servis dicitur, extendi quoque debere ad eos qui ab hostibus capti

capti in servitutem redacti sunt , cum de Republica bene meritis ipsum suum meritum damnosum esse non debeat.

V.

Alienationem rerum pupillarum quæ servando servari non possunt Tutori permissam esse ex ipsa Tutelæ natura colligitur. Attamen non qualescunque alienationes , sed tantum illas quæ pupillo lucro cedunt hic intelligi debere sana ratio suadet. Hinc prohibentur alienationes quæ in speciem donationis cadunt *L. 16. C. de Adm. Tut.* Sed inter has etiam referendas esse donationes remuneratorias vix affirmarem quia has potius tanquam solutionis speciem considerandas esse puto.

VI.

Magnam inter causas Judiciales & Testamentarias ratione testium interesse differentiam nemo est qui ignoret. Sic quod ad Testatorem, prohibentur testes esse tantum illi qui ratione Patriæ Pôtetatis cum illo conjuncti sunt; qui ratione sanguinis tantum, non item,

VII.

Rationem hujus differentiae reddit Hoppius in *Comment. ad §. 9. de Testam. ord.* quia in causis Judicialibus plerumque veritatur interesse ejus cui testimonium dicitur , non ita in causis testamentariis , quippe ubi non Testatoris sed Heredis commodum veritatur. Et hanc ob rationem modo allatam differentiam inter causas

Judiciales & Testamentarias non admittit quoties de Persona Heredis agitur, cum hoc in casu versetur interesse ejus cui testimonium dicitur. Verum hanc rationem admittere nullo modo possumus, cum alias non solum Legatarii & Fideicommissarii, & qui in horum potestate sunt, sed & qui sanguinis vinculo ipsis sunt juncti a testimoniis excludi debuissent, utpote quorum interesse æque ac reliquorum hic versatur, qui tamen omnes §. II, d. 2. aperte admittuntur. Nec est quod dicat modo citatus Auctor horum non interesse primario, sed secundario tantum & per consequentiam, quia si ad finem spectemus ob quem quis in propria & propinquorum causa a testimoniis dicendis arceatur, nescilicet utilitate sive propria sive propinquorum inductus veritatem celet vel falsum loco veri obrudat, si inquam ad finem hunc spectemus statim cuivis attendenti patebit eundem æque ad Legatarios aut Fideicommissarios quam ad Heredem se extendere.

VIII.

Imo hanc rationem nimium probare statim apparet; si enim ei qui Testatori ratione sanguinis juncti sunt ad testimonium admittuntur ex eo tantum quod in causa testamentaria ipsius Testatoris interesse non versetur, quid ni etiam qui ratione potestatis ipsi sunt conjuncti testes admittuntur, cum exemplum Legatariorum & Fideicommissariorum (qui ipsi ad testimonium admittuntur) luculenter demonstret identitatem personæ quam Jura fingunt inter personas patriæ potestatis vinculo junctas in causis testamentariis validitati testimoniorum non obesse.

X.

IX.

Malumus igitur hujus rei rationem ponere partim in bene placito Testatoris cujus voluntas nobis pro ratione stare debet , partim in numero testium qui in ultimis voluntatibus intervenire solent , quorum major numerus defectum modo allegatum supplere potest.

X.

Et hanc ob causam differentiam circa testes inter Causas Judiciales & testamentarias extendendam esse non solum ad Personam Testatoris seu Legatarii vel Fidei commissarii , sed & ad ipsum heredem censemus.

XI.

Si Argumentum Imperatoris quo utitur *pr. S. 1. 2. 3.* & *5. Inst. de Obl. qua quas. ex contr.* tanquam justum admittimus , sequitur nullam esse distinctionem inter pacta nuda & non nuda , nec ex his tanquam expactis sed tanquam ex contractibus vel quasi obligationem nasci, cum alias quatuor obligationum causis ab Imperatore *dd. SS.* recensitis accederent duæ aliæ pacta nimirum Legitima & Adjecta.

XII.

Hinc secundum Imperatoris Principium referenda forent pacta Legitima ad quasi contractus , cum reliquis tribus causis nullomodo annumerari queant.

XIII.

Paſſa vero adjecta non aliter quam pars ipſius contractus cui annexa ſunt, adeoque inſunt ut dicit *L. 7. §. 5. ff. de Paſſ.* conſiderari poſſunt.

XIV.

Interim tamen omnibus argumentandi rationibus quæ in Corpore Juris reperiuntur nobis ſtandum eſſe vix crediderim. Exemplum nobis eſto argumentum Ulpiani quo utitur *Lib. 4. ff. de Cond. ob turp. cauſ.* ubi dicit *quod meretrix, quidem turpiter faciat quod ſit meretrix, non turpiter accipiat, cum ſit meretrix; adeoque quod meretrici datur non ex eo non repeti poſſe quod utriuſque turpitudine verſetur, ſed ſolius dantis.* Quæſi vero non eodem ratiocinio affirmari poſſet turpiter quidem facere ſcortatorem quod ſit talis, ſed cum ſit, non turpiter dare; Imo hoc ratiocinium extendi quoque poſſe ad ſicarios & generaliter ad omnes qui ex turpi vitæ genere alimenta quærunt, nemo non videt. De qua tamen ipſe Ulpianus procul dubio vix conveniſſet.

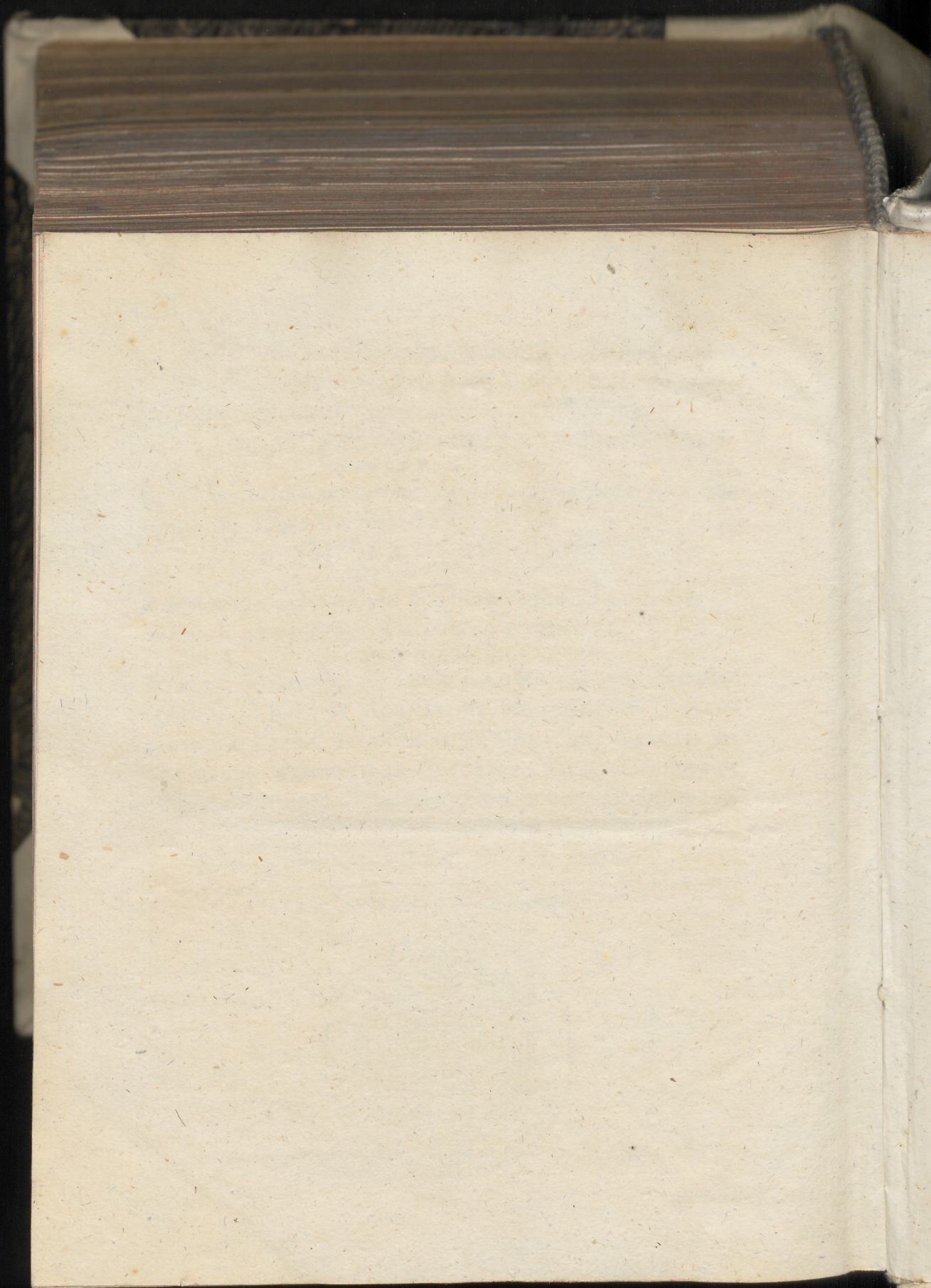
XV.

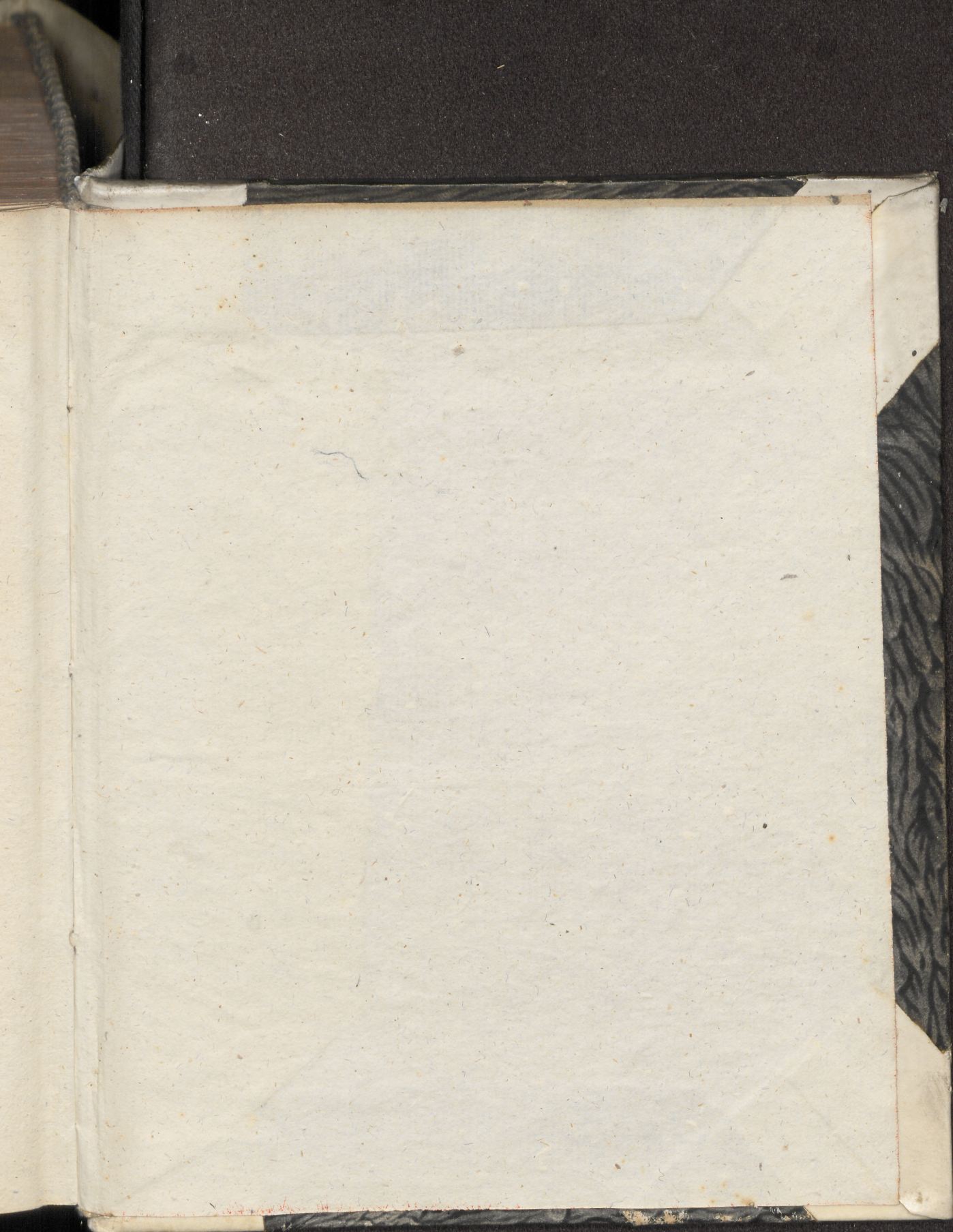
Sic etiam Imperator in reſenſione ſpecierum mandati *pr. Inſt. de Mand.* inſufficientem commiſit enumerationem, ut ſtatim animadvertent qui combinationum doctrinæ non plane ſunt ignari: Omiſit enim ſextum mandati contrahendi modum qui ſit ſimul Mandantis, Mandatarii, & Extranei gratia.

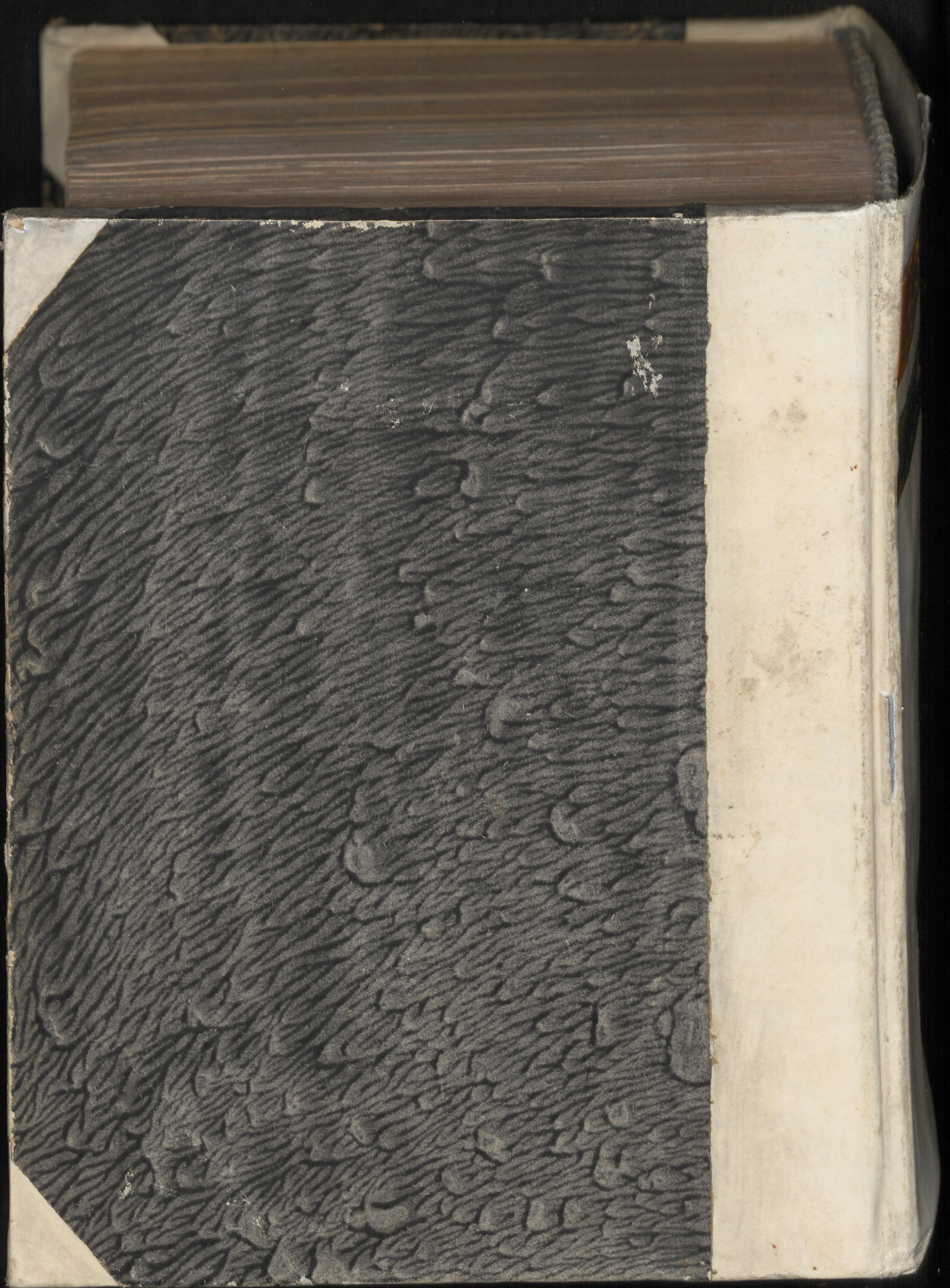
XVI.

Conſtitutum quoniam actionem ſui nominis producit, contractum nominatum potius quam pactum eſſe dicimus.

FINIS.

XIII.

Pa^{ct}a vero adjecta non aliter quam pars ipsius con-
tractus cui annexa sunt, adeoque insunt ut dicit *L. 7. S. 5.*
ff. de Pa^{ct}. considerari possunt.

XIV.

Interim tamen omnibus argumentandi rationibus
quæ in Corpore Juris reperiuntur nobis standum esse vix
crediderim. Exemplum nobis esto argumentum Ul-
piani quo utitur *Lib. 4. ff. de Cond. ob turp. caus.* ubi dicit
ad meretricis, quidem turpiter faciat quod sit meretrix, non tur-
accipiat, cum sit meretrix; adeoque quod meretrici datur
eo non repeti posse quod utriusque turpitudine versetur,
is dantis. Quasi vero non eodem ratiocinio affir-
masset turpiter quidem facere scortatorem quod sit
cum sit, non turpiter dare; Imo hoc ratiocinium
loque posse ad ficiarios & generaliter ad omnes
vitæ genere alimenta quærunt, nemo non
qua tamen ipse Ulpianus procul dubio vix

XV.

operator in recensione specierum man-
datorum insufficientem commisit enume-
rationem, animadvertent qui combinationum
doctrina ignari: Omisit enim sextum man-
dati contractum qui fit simul Mandantis, Man-
datarii, &

XVI.

Constitutio actionem sui nominis produ-
cit, contractum potius quam pactum esse
dicimus.

S.

